

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina:
2023/2024

Semestar:
Zimski

Studij:
Medicina (R)

Godina studija:
1

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Prvi kontakt (Socijalna medicina, Psihološka medicina, Zdravstvena njega)

Status kolegija: Obvezni **ECTS bodovi:** 10

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave	Ukupno sati
---------------	-------------

Predavanje	30
------------	----

Seminar	30
---------	----

Vježba u praktikumu	120
---------------------	-----

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS - prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Car Mate

Akademski stupanj/naziv:

Kontakt e-mail:
mate.car@unicath.hr

Telefon:

Suradnici na kolegiju

Ime i prezime: Čargo Marin

Akademski stupanj/naziv:

Kontakt e-mail:
mcargo@mef.hr

Telefon:

Ime i prezime: Mijoč Vesna

Akademski stupanj/naziv:

Kontakt e-mail:
vesna.mijoc@unicath.hr

Telefon:

Ime i prezime: Sedak Kristijan

Akademski stupanj/naziv:

Kontakt e-mail:
ksedak@unicath.hr

Telefon:

Ime i prezime: Vidulić Matea

Akademski stupanj/naziv:	
Kontakt e-mail: mvidulic@unicath.hr	Telefon:
Ime i prezime: Bubaš Marija	
Akademski stupanj/naziv:	
Kontakt e-mail: mbubas@hzjz.hr	Telefon:
Ime i prezime: Kaić Bernard	
Akademski stupanj/naziv:	
Kontakt e-mail: bernard.kaic@unicath.hr	Telefon:
Ime i prezime: Klinar Ivana	
Akademski stupanj/naziv:	
Kontakt e-mail: ivana.klinar@unicath.hr	Telefon:
Ime i prezime: Mayer Dijana	
Akademski stupanj/naziv:	
Kontakt e-mail: dijana.mayer@unicath.hr	Telefon:
Ime i prezime: Petričević Nina	
Akademski stupanj/naziv:	
Kontakt e-mail: nina.petricevic@unicath.hr	Telefon:
Ime i prezime: Puljić Antonia	
Akademski stupanj/naziv:	
Kontakt e-mail: antonia.puljic@unicath.hr	Telefon:
Ime i prezime: Zovko Mira	
Akademski stupanj/naziv:	
Kontakt e-mail: mira.zovko@unicath.hr	Telefon:
Ime i prezime: Ladić Agata	
Akademski stupanj/naziv:	
Kontakt e-mail: agata.ladic@unicath.hr	Telefon:
III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU	

Socijalna medicina: Uloga i zadaće socijalne medicine kao dijela jedinstvene medicine; Zdravlje i mjerila zdravlja; Bolest i prirodni tijek bolesti; Čimbenici koji utječu na zdravlje pojedinca i zajednice; Zdravlje, stanovništvo i gospodarski razvitak; Populacijska politika; Utjecaj primarnih društvenih zajednica na zdravlje pojedinca; Zdravlje i bolest u životnom ciklusu (djetinjstvo, mladost, odrasla dob, starost); Zdravstveno ponašanje i principi zdravstvenog odgoja i promicanja zdravlja; Socijalno-medicinski problem i osnove njegovog rješavanja; Osnove prepoznavanja socijalnih i zdravstvenih potreba ranjivih skupina.

Transport bolesnika: Oprema za pripomoć u kretanju (štapovi, štake, hodalice, hodalice sa sjedalicom); Oprema za transport bolesnika (pokretne postelje, nosila, stolice, improvizirana transportna sredstva); Priprema za transport; Prenošenje bolesnika s postelje na transportna sredstva; Položaj bolesnika tijekom transporta; Osiguranje bolesnika tijekom transporta; Specijalni transportni položaji u ovisnosti od naravi ozljede ili oboljenja.

Higijenske i preventivne mjere: Održavanju osobne higijene i poduzimanju mjera samozaštite od infekcija; Zaštitna sredstva; Higijenske mjere i postupci usmjereni ostvarivanju načela asepse i antiseptike; Održavanje higijene bolesnika; Kupanje bolesnika u kupaonici i na krevetu; Higijena usta; Higijena i pranje kose; Postupci s kosom zaraženom parazitima; Čišćenje i zaštita očiju; Čišćenje i ispiranje ušiju; Higijena ekskretornih otvora (vanjsko ušće uretre i perianalna regija); Preventivne mjere za normalnu i osjetljivu kožu; Načela izolacije oboljelih; Ponašanje u prostorima posebne namjene (operacijske dvorane, prosekture, jedinice za intenzivno liječenje); Postupanje sa zaraznim materijalima.

Opis kolegija

Načela skrbi za bolesnike: Oprema za nadzor vitalnih i drugih važnih funkcija bolesnika; Prehrana i hidratacija bolesnika; Načini prehrane bolesnika; Prevencija dekubitusa, tromboflebitisa i plućne embolije; Previjanje rana; Medicinska dokumentacija; Sastavni dijelovi bolesničkog kartona i povijesti bolesti, klasični i elektronički zapisi; Pohranjivanje testova i nalaza; Bilježenje tijeka bolesti.

Psihološka medicina, osnovne vještine komunikacije s pojedincem/bolesnikom : Definirati pojam psihološke medicine; Prepoznati važnost biopsihosocijalnog pristupa bolesti; Dinamika interakcije; Komunikacijske teorije i strategije; Igranje uloga; Informirani pristanak; Sudjelovanje bolesnika u odlučivanju o njegovom liječenju; biopsihosocijalni pristup bolesti; Osnovne teorije psihosomatske medicine; reakcija bolesnika na bolest; Odnos liječnik –bolesnik i bolesnik-liječnik; Psihodinamsko razumijevanje grupe-medicinskog tima

Ciljevi održivog razvoja i procjena utjecaja okoliša na zdravlje:

Upoznati polaznike s UN Programom održivog razvoja do 2030. (Agenda 2030), 17 ciljeva održivog razvoja (Sustainable Development Goals – SDGs) i pripadajućim ciljnim vrijednostima te pokazateljima usmjerenima na praćenje zdravlja i dobrobit ljudi: Cilj 1. Svijet bez siromaštva, Cilj 2. Svijet bez gladi, Cilj 3. Zdravlje i kvaliteta života, Cilj 6. Čista voda i dobri sanitarni uvjeti, Cilj 11. Održivi gradovi i naselja; Izvješće EU-27 i Dobrovoljni nacionalni pregled RH o provedbi Agende 2030; izvori podataka, pokazatelji, metode i standardi za praćenje razine onečišćenja okoliša i utjecaja na zdravlje ljudi (zrak, voda, tlo, buka, utjecaju klimatskih promjena, biomonitoring).

Cerjan-Letica G, Letica S, Babić-Bosanac S, Mastilica M, Orešković S. Medicinska sociologija. Zagreb: Medicinska naklada, 2003

Štifanić M. Komunikacija liječnik pacijent: uvod u medicinu usmjerenu osobi. Hrvatski pokret za prava pacijenata (HPPP), Rijeka 2012.

Sommer J, Lanier C, Perron NJ, Nendaz M, Clavet D, Audétat MC. A teaching skills assessment tool inspired by the Calgary-Cambridge model and the patient-centered approach. Patient Educ Couns. 2016 Apr;99(4):600-609.

Baumal R, Benbassat J. Current trends in the educational approach for teaching interviewing skills to medical students. Isr Med Assoc J. 2008 Jul;10(7):552-5.

Kurtz S, Silverman J, Benson J, Draper J. Marrying content and process in clinical method teaching: enhancing the Calgary-Cambridge guides. Acad Med. 2003 Aug;78(8):802-9.

Grubišić-Ilić M. Komunikacija u medicini. 2012. Dostupno na: www.plivamed.net

Mijoč V. i Čargo M. Priručnik za razvoj stručne prakse na studiju sestrinstva. Naklada Slap, 2021.

Gregurek R. Psihološka medicina. Medicinska naklada, Zagreb, 2011.

Odabrani recentni stručni i znanstveni radovi

Obveze studenta

Literatura

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija

Nakon položenog predmeta student će moći:

- definirati osnovne pojmove socijalne medicine i objasniti njezin povijesni razvoj;
- definirati zdravlje i bolest, životne i zdravstvene pojave te čimbenike koji na njih utječu;
- opisati i analizirati važnost socijalnih aspekata zdravlja i bolesti i zdravstvene zaštite pojedinca, obitelji i zajednice;
- objasniti odrednice zdravlja i njihov utjecaj na zdravlje;
- razlikovati populacijske skupine u društvu te identificirati karakteristične rizike za njihovo zdravlje; specifičnost zdravstvenih potreba vulnerabilnih skupina
- utvrditi važnost uloge obitelji i zajednice u stanju zdravlja i bolesti;
- opisati metode i načine unapređenja zdravlja i prevencije bolesti na populacijskoj razini
- procijeniti koji su vodeći rizici za zdravlje populacije i način prevencije bolesti;
- objasniti razloge provođenja javnozdravstvenih intervencija;
- prosuditi vrijednost zdravstvenog odgoja u smislu unapređenja zdravlja populacije;
- povezati teoretska znanja sa problematikom u zajednici;
- objasniti organizaciju zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj te isto povezati sa zakonskim okvirom;
- opisati različite prostore predviđene za liječenje (ambulante primarne zdravstvene zaštite, specijalističke ambulante, bolničke odjele standardne, poluintenzivne i intenzivne skrbi i liječenja, operacijske dvorane, izolacije, laboratorije, itd);
- razlikovati preventivne mjere, dijagnostičke i terapijske postupke u svrhu zaštite zdravlja majke i djeteta
- definirati pojam zaštite na radu i opisati način, provedbu, prava i dužnosti iz zaštite pri radu;
- opisati zakonsku regulativu i sustav provedbe zaštite na radu;
- opisati principe zaštite od požara, evakuaciju i spašavanja u zdravstvenim institucijama;
- opisati opasnosti pri uporabi temeljne opreme i uređaja u zdravstvenim ustanovama te provesti mjere sigurnosti;
- opisati znakove sigurnosti i općih obavijesti;
- opisati postupke pravilnog rukovanja i odlaganja medicinskog otpada.
- definirati ulogu specijaliste medicine rada i ergonomiju radnog mjesta;
- identificirati interakciju radnog mjesta i fizioloških karakteristika organizma;
- definirati psihološki aspekt rada;
- identificirati i analizirati opasnosti, štetnosti i napore na radnom mjestu;
- analizirati utjecaj opasnosti, štetnosti i napora na zdravlje čovjeka i radnu sposobnost;
- definirati pojmove ozljede na radu, profesionalne bolesti i bolesti vezane uz rad;
- definirati profesionalne bolesti i postupke utvrđivanja profesionalnih bolesti
- razlikovati pojmove ozljeda na radu i profesionalne bolesti;
- procijeniti rizične čimbenike za razvoj profesionalnih bolesti
- analizirati utjecaj profesionalnih bolesti i bolesti vezanih uz rad na zdravlje čovjeka i radnu

Jakšić Ž, Kovačić L i sur. Socijalna medicina. Zagreb: Medicinska naklada, 2000.

Šogorić S. Organizacija zdravstvene zaštite i zdravstvena ekonomika. Zagreb: Medicinska naklada, 2016.

Mašić I, Toromanović S, Smajkić A. Socijalna medicina s osnovama zdravstvene njege u zajednici i polivalentnoj patronaži. Sarajevo: Avicena, 2009.

Iskra Alexandra Nola ur. Upravljanje zdravstvenim i javnozdravstvenim rizicima u kriznim situacijama. Priručnik za sveučilišni poslijediplomski doktoriski studij Biomedicina i zdravstvo Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Manualia universitatis studiorum zagrabienensis. Zagreb 2021. (odabrana poglavlja)

Mustajbegović J., Milošević M., Brborović H. Medicina rada i sporta. Medicinska naklada. Zagreb, 2018. (odabrana poglavlja)

Macan J., Zavalić M. i sur. Ocjena radne sposobnosti u medicini rada. Medicinska naklada. Zagreb, 2019.

Lučanin D, Despot Lučanin J, urednici. Komunikacijske vještine u zdravstvu. Zdravstveno veleučilište i Naklada Slap, Jastrebarsko, 2010.

Puntarić D., Stašević I, Ropac D i sur. Javno zdravstvo. Medicinska naklada, 2017. (odabrana poglavlja)

Havelka Meštović A, Havelka M. Zdravstvena psihologija, psihosocijalne osnove zdravlja, 3. dopunjeno izdanje, Naklada Slap 2020. (odabrana poglavlja)

Mijoč V. i Čargo M. Temeljne vještine i postupci u zdravstvenoj njezi. Naklada Slap , Jastrebarsko, 2022.(odabrana poglavlja)

Karlović D. Psihijatrija. Naklada slap, Jastrebarsko 2019. (poglavlje 7)

Rezolucija Opće skupštine od 25. rujna 2015. (70/1) „Promijenimo naš svijet: Agenda 2030. za održivi razvoj“

Resolucija Opće skupštine od 6. lipnja 2017 (71/313), Rad statističkog povjerenstva UN vezano uz Agendu 2030

The Sustainable Development Goals Report 2024 (UN)

World health statistics 2024 - Monitoring health for the SDGs (WHO)

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija - Budući koraci za održivu europsku budućnost i Europske mjere za održivost (COM(2016)739 final)

Dobrovoljni nacionalni pregled o provedbi ciljeva Programa Ujedinjenih naroda za održiv razvoj do 2030. Republike Hrvatske (2023)

Dopunska

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Uvjeti ispita

Pravo pristupa završnom ispitu iz kolegija ostvaruje redoviti student kojem je nositelj kolegija ovjerio izvršenje svih propisanih nastavnih obveza iz kolegija sukladno [Pravilniku o studijima i studiranju](#).

Način polaganja ispita

Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (40% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (30% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave.

Način ocjenjivanja

Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (20% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (50% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova	Vrsta aktivnosti	ECTS bodovi
	Kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave	2
	Ukupno tijekom nastave	2
	Praktični dio završnog ispita	3
	Pismeni dio završnog ispita	5
	UKUPNO BODOVA (nastava + završni ispit)	10

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE